

PISA
Platforma pentru Inițiative
de Securitate și Apărare

**KONRAD
ADENAUER
STIFTUNG**

INTERPRETAREA DATELOR DIN CAPITOLELE I ȘI II ALE STUDIULUI: „OPINII ȘI PERCEPȚII PRIVIND ORDINEA PUBLICĂ, SECURITATEA STATULUI ȘI COLABORAREA REPUBLICII MOLDOVA CU UNIUNEA EUROPEANĂ ȘI NATO”

Opinia experții/expertele PISA realizată de comun cu reprezentanții
Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova

www.pisa.md

platforma@pisa.md

Raționamentul general care stă la baza studierii percepțiilor cetățenilor cu privire la securitate, ordine publică și probleme de care se preocupă este de a explora originile reale ale insecurității, de a înțelege sursele de asigurare a stării de siguranță și securitate pentru cetățeni și de a prezenta instituțiilor din sectorul de securitate unele dintre informațiile necesare pentru formularea mai multor politici axate pe securitatea umana.

În urma interpretării datelor din capitolele I și II al studiului calitativ se desprind câteva elemente-cheie despre percepțiile participanților, și anume:

Toți respondenții sunt de acord că securitatea statului este un aspect crucial, care include dimensiuni precum securitatea medicală, socială, economică și justiția corectă și echitabilă. Corupția este identificată ca un factor care afectează toate aceste domenii. Opiniile exprimate în cadrul focus grupurilor evidențiază diferențe de percepție între mediul rural și cel urban în ceea ce privește senzația de siguranță. Percepțiile privind securitatea variază în rândul respondenților, fiind influențate de experiențele personale și de contextul în care se află. Categoriile principale în care pot fi grupate aceste percepții sunt securitatea personală, siguranța în comunitate, securitatea națională, conexiunea între securitate și pace și încrederea în autorități.

Participanții din mediul rural se simt mai în siguranță în sate, unde cunosc majoritatea oamenilor și nu au temeri de a se deplasa ziua sau seara. În contrast, cei din mediul urban se simt mai vulnerabili și mai atenți în fața necunoscuților și situațiilor neprevăzute.

Camerelor de supraveghere li se atribuie un rol important în creșterea sentimentului de siguranță, atât în sate, cât și în orașe, deoarece ajută la identificarea și prevenirea infracțiunilor. Precauțiile personale, cum ar fi evitarea interacțiunilor cu străinii și atenția sporită în trafic, sunt considerate importante pentru siguranță. Pandemia de COVID-19 a adus în prim plan importanța securității personale și a respectării regulilor de sănătate și siguranță

Studiul menționează, de asemenea, probleme legate de tulburările psihice, comportamentul problematic al unor persoane și consumul de alcool în spațiile publice, care reprezintă factori de risc pentru ordinea publică și siguranță. Există diferențe de abordare între participanți, unii fiind deschiși și curajoși în interacțiunile cu oamenii, în timp ce alții sunt mai precauți și evită contactul cu necunoscuții din motive de siguranță.

În ceea ce privește spațiile publice, respondenții se simt cel mai în siguranță acasă, la locul de muncă, în preajma secțiilor de poliție sau în locurile supravegheate video. În schimb, se simt mai puțin în siguranță în cartierele sau străzile slab iluminate, unde lipsește supravegherea video sau serviciile de securitate. Seara și noaptea sunt considerate perioadele cele mai expuse riscurilor în spațiile publice, în special în zonele slab iluminate.

Studiul evidențiază și problemele legate de ordinea publică, cum ar fi infrastructura deficitară (lipsa trotuarelor, iluminare stradală insuficientă), traficul rutier (viteza excesivă, nerespectarea regulilor de circulație), întârzierile în intervenția poliției, lipsa de confidențialitate în informațiile transmise de polițiști și inaccesibilitatea polițistului de sector. De asemenea, se menționează comportamentul inadecvat al unor persoane, care este ignorat adeseori de către angajații structurilor de forță care, la rândul lor, ar fi trebuit să intervină oportun la necesitate.

Percepțiile referitoare la colaborarea cu Uniunea Europeană se împarte în trei grupuri distincte. Optimiștii consideră că aderarea la UE poate aduce beneficii semnificative și poate consolida securitatea și stabilitatea țării. Pesimiștii manifestă îndoieli și preocupări legate de aderarea la UE, temându-se de pierderea suveranității și de o dependență excesivă de deciziile și politicile UE. Neutrii nu au opinii ferm conturate și cred că este necesară o analiză mai detaliată pentru a formula o opinie în mod concret.

Recomandări pentru domeniile cercetate

1. Dezvoltarea și implementarea unor programe de educație și conștientizare în domeniul siguranței personale, adresate atât mediului rural, cât și celui urban. Aceste programe trebuie să ofere informații și sfaturi practice privind precauțiile personale, interacțiunea cu necunoscuți și evitarea situațiilor de risc.
2. Extinderea rețelei de camere de supraveghere în spațiile publice, în special în zonele cu un grad ridicat de criminalitate sau în care se simte o vulnerabilitate crescută (este oportună și consultarea localnicilor). Implementarea și promovarea unor politici de utilizare eficientă a acestor camere, în colaborare cu comunitățile locale și autoritățile responsabile, pentru a asigura o monitorizare adecvată și de a preveni infracțiunile.
3. Îmbunătățirea iluminatului stradal în cartierele și străzile slab iluminate, acordând o atenție deosebită zonelor considerate a fi expuse riscurilor. Iluminatul adecvat poate contribui la creșterea sentimentului de siguranță și poate descuraja activitățile infracționale
4. Încurajarea colaborării între comunitate și poliție prin intermediul programelor de comunitate, precum patrularea de cartier și sesiuni de întâlnire și dialog între polițiști și cetățeni. Aceste inițiative pot spori încrederea în autorități și pot promova schimbul de informații și cooperarea în prevenirea și combaterea infracționalității
5. Creșterea prezenței poliției în spațiile publice, în special în zonele cu aglomerări mari de oameni sau în locuri cu istoric de incidente. Patrularea vizibilă și prezența activă a polițiștilor pot descuraja comportamentele antisociale și pot oferi un sentiment de siguranță comunității.
6. Consolidarea capacităților de intervenție a poliției, prin asigurarea de resurse adecvate și instruire continuă în domenii precum tehnici de negociere, intervenții rapide și gestionarea situațiilor de criză. Polițiștii trebuie să fie pregătiți și echipați corespunzător pentru a face față eficient și prompt situațiilor de risc.
7. Îmbunătățirea calității și promptitudinii serviciilor de poliție, inclusiv reducerea timpilor de răspuns și creșterea eficienței în intervenția la situațiile de urgență. Dezvoltarea și implementarea unor mecanisme și proceduri clare pentru a asigura confidențialitatea informațiilor și a spori încrederea cetățenilor în poliție.
8. Consolidarea cooperării și schimbului de informații între autoritățile locale, instituțiile responsabile de securitate și comunitatea locală. Promovarea parteneriatelor și colaborarea între aceste entități poate contribui la identificarea și rezolvarea problemelor specifice din fiecare zonă, precum și la implementarea de soluții adecvate.
9. Implementarea unor programe de intervenție și asistență socială pentru persoanele cu tulburări psihice sau comportament problematic, în colaborare cu specialiștii din domeniul sănătății mintale și serviciile sociale. Aceste programe trebuie să ofere sprijin și tratament adecvat pentru a reduce riscul de comportament antisocial și pentru a asigura siguranța comunității.
10. Promovarea și facilitarea unui mediu urban sigur prin planificarea urbanistică adecvată și îmbunătățirea infrastructurii. Aceasta poate include crearea numărului de trotuare și zone de iluminat în zonele slab dezvoltate, monitorizarea și îmbunătățirea fluxului de trafic, precum și implementarea de măsuri de prevenire a accidentelor rutiere.
11. Dezvoltarea și promovarea unor politici și campanii de conștientizare cu privire la respectarea regulilor de circulație și prevenirea vitezei excesive în trafic. Educația rutieră și aplicarea consecventă a sancțiunilor pentru încălcarea regulilor pot contribui la reducerea accidentelor rutiere și la creșterea siguranței în trafic.

- 12.** Îmbunătățirea comunicării și transparenței între poliție și comunitate prin intermediul canalelor de informare și raportare. Furnizarea de informații actualizate și relevante cu privire la activitățile poliției, evenimentele locale și sfaturi de siguranță poate crește încrederea cetățenilor și implicarea lor activă în menținerea ordinii publice.
- 13.** Consolidarea colaborării Republicii Moldova cu partenerii externi în domeniul securității și apărării, prin dezvoltarea unui parteneriat strategic și participarea activă la programele și exercițiile internaționale. Aceasta poate consolida capacitatea de apărare a țării și poate contribui la creșterea securității naționale.
- 14.** Promovarea schimbului de bune practici și experiență în domeniul securității cu statele membre UE și alte parteneri internaționali. Această colaborare poate aduce beneficii semnificative în ceea ce privește pregătirea, tehnologia și cunoștințele în domeniul securității
- 15.** Consolidarea capacităților de gestionare a crizelor și dezastrelor naturale prin intermediul cooperării cu UE și alți parteneri internaționali. Dezvoltarea și implementarea de planuri de acțiune, exerciții și proceduri adecvate pot asigura o abordare eficientă și coordonată în situații de urgență, contribuind la protecția și securitatea populației.